

Wizyta studyjna dla dziennikarzy z Polski i Niemiec

Węgiel a energia – porównanie sytuacji w Niemczech i w Polsce

Jak zmienia się najważniejszy polski region węglowy.

Przykład Górnego Śląska:

Czy polskie centrum węgla kamiennego i przemysłu ciężkiego ma przyszłość także przy ograniczonej roli tego surowca?

12 do 14 kwietnia 2015 r.

Udział węgla w miksie energetycznym należy do najbardziej kontrowersyjnych zagadnień polityki energetycznej – zarówno w Niemczech, jak i w Polsce.

W żadnym innym europejskim państwie sytuacja w tej kwestii nie jest tak napięta jak aktualnie w Polsce. Po tym jak państwowy koncern węglowy (Kompania Węglowa) znalazł się na skraju bankructwa, nowy rząd Ewy Kopacz zapowiedział daleko idącą restrukturyzację pozostałych kopalni węgla kamiennego.

Jednakże nie chodzi tylko o politykę energetyczną. W obu krajach po dziś dzień funkcjonują klasyczne regiony górnicze, spełniające funkcję centrów przemysłowych.

Spór o przyszłość węgla jest zatem również batalią o właściwą politykę gospodarczą:

- Czy odchodzenie od węgla na rzecz odnawialnych źródeł energii rzeczywiście przyczynia się do deindustrializacji i wzrostu bezrobocia?
- Jak przedstawia się dziś socjalny i gospodarczy bilans w regionach węglowych, po latach przekształceń w górnictwie?
- I co może zdziałać polityka, by koniec wydobycia węgla nie oznaczał zapaści w regionie?

Pytania te stanowią istotę wizyty studyjnej dla dziennikarzy z Polski i Niemiec. Ma ona umożliwić dogłębny wgląd w sytuację na Górnym Śląsku, najważniejszy rewir węglowy w Polsce. A także pozwolić na zapoznanie się z kwestiami łączącymi i dzielącymi Polskę i Niemcy w polityce energetycznej.

Kim jesteśmy i dlaczego organizujemy to wydarzenie?

Clean Energy Wire (CLEW) jest społecznym, niezależnym serwisem informacyjnym i medialnym skierowanym do dziennikarzy oraz do zainteresowanych przedstawicieli opinii publicznej. Promujemy dobre dziennikarstwo w zakresie transformacji energetycznej w Niemczech – zarówno w kraju, jak i za granicą. Działamy dzięki wsparciu Europejskiej Fundacji Klimatycznej oraz Fundacji Mercator.

W trakcie wizyty studyjnej podejmujemy temat, który jest aktualny i kontrowersyjny zarówno w Niemczech, jak i w Polsce. Chcemy promować wzajemne zrozumienie podstaw i kierunków polityki energetycznej w obu krajach.

Wydarzenie Clean Energy Wire CLEW.
Pod patronatem miasta Dessau-Rosslau i miasta Gliwice.

Program

Niedziela, 12 kwietnia 2015

- 9.00** *Zbiórka na Dworcu Głównym w Berlinie (Alexanderplatz, parking autobusowy), wyjazd do Gliwic*
- Dojazd uczestników z Polski nastąpi indywidualnie*
- 16.30** **Powitanie i przedstawienie organizatorów wizyty studyjnej oraz uczestniczek i uczestników**
- 17.00** Kolacja
- Miejsce: Hotel Diament Plaza, ul. Zwycięstwa 30, Gliwice*
- 18.00** **Inauguracja w Centrum Nowe Gliwice**
- „Od węgla do gospodarki kreatywnej i IT.”** Prezentacja inwestycji Nowe Gliwice, która znajduje się na terenie byłej kopalni węgla kamiennego a obecnie mieszczą się tam przedsiębiorstwa z branż IT i usługowych oraz szkoła wyższa.
- Bogdan Traczyk, Prezes Górnośląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju, (powitanie)
Józef Gumienny, Dyrektor Centrum Edukacji i Biznesu "Nowe Gliwice"
- Miejsce: Centrum Nowe Gliwice, ul. Bojkowska 37, Gliwice*
- 19.15** Przerwa
- 19.30** **„Polski rewir węglowy kształtowany przez polsko-niemieckie wpływy.”**
- Historia (przemysłu) a teraźniejszość regionu w trudnym procesie transformacyjnym. Przemysł, energetyka i rynek pracy.
- Wykład i dyskusja:
- Marek Szczepański, socjolog, były kierownik Instytutu Socjologii na Uniwersytecie Śląskim (UŚ) Katowice i były pracownik naukowy w Głównym Instytucie Górnictwa (GIG) Katowice.
- Miejsce: Centrum Nowe Gliwice, ul. Bojkowska 37*
- Przejazd do Hotelu Diament Plaza ul. Zwycięstwa 30, Gliwice*

Poniedziałek, 13 kwietnia 2015

7.15 Przejazd do Jaworzna

8.15 **„Węgiel i kryzys. Wydobywanie węgla kamiennego w rewirze“**

Wizyta w Zakładzie Górniczym „Sobieski” w Jaworznie, który należy do koncernu energetycznego Tauron. Wizyta w zakładzie oraz rozmowa z kierownikiem zakładu Wojciech Kamiński, Dyrektor Techniczny Zakładu Górniczego „Sobieski” oraz Piotr Lichota, Dyrektor do spraw Pracy Zakładu Górniczego „Sobieski”.

Miejsce: Zakład Górniczy „Sobieski”, ul. Sulińskiego 2, Jaworzno

Przejazd do Zabrze

11.00 **„Czy węgiel kamienny ma (czystą) przyszłość?”**

Wizyta oraz prezentacja Centrum Czystych Technologii Węglowych (CCTW) w Zabrzu. Zwiedzanie laboratoriów badawczych oraz rozmowa z dr hab. inż. J. Zuwała, prof. IChPW – Zastępca Dyrektora ds. Badań i Rozwoju CCTW. oraz dr inż. T. Topolnicka – Zastępca Dyrektora Centrum Badań Laboratoryjnych

Miejsce: CCTW, ul. Zamkowa 1, sala konferencyjna 108, Zabrze

12.30 *Obiad*

Przejazd do Katowic, ul. Ligocka 103

14.00 **„Zielony Klaster”**

Wizyta w Parku Euro-Centrum, w którym znajduje się klaster technologii energooszczędnych. Jako instytucja otoczenia biznesu, tworzy infrastrukturę przystosowaną do powstawania i rozwoju przedsiębiorstw, prowadzących działalność badawczą lub innowacyjną w sferze poszanowania energii i produkcji z odnawialnych źródeł. Zwiedzanie Euro-Centrum oraz rozmowa z Patrykiem Białasem, dyrektorem Centrum Innowacji i Kompetencji

Miejsce: Euro-Centrum/Klaster Energooszczędnych Technologii, ul. Ligocka 103, budynek 8, Katowice

16.30 **„Kopciuszek w węglowym rewirze?”**

Sytuacja przedsiębiorstw z branży energii odnawialnej zarówno w regionie jak i w kraju oraz kwestie przyjętej niedawno, nowej ustawy o odnawialnych źródłach energii (OZE).

Wykład i dyskusja z Grzegorzem Wiśniewskim, prezesem zarządu Instytutu Energetyki Odnawialnej (IEO, Warszawa), oraz z Jackiem Kachelem, dyrektorem przedsiębiorstwa Geresasco z Tarnowskich Gór, które specjalizuje się w produkcji kolektorów słonecznych.

Miejsce: Sala konferencyjna w Euro-Centrum, ul. Ligocka 103, Katowice

18.30 Kolacja w restauracji „Belcanto”, ul. Ligocka 103, Katowice

19.30 „Energia, klimat – a gdzie miejsca pracy? Przyszłość polskiej energetyki (na Śląsku)”

Debata publiczna nt. regionalnego rozwoju w sektorze węgla kamiennego oraz energetycznego, celów klimatycznych i strategii Polski w Unii Europejskiej oraz zielonych miejsc pracy.

Dyskutować będą:

- 1) **Damian Bartyła**, Prezydent miasta Bytom (tbc)
- 2) **Piotr Wojaczek**, Prezes Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE)
- 3) **Maciej Bukowski**, Warszawski Instytut Studiów Ekonomicznych (WISE), współautor raportu pt.: „2050.pl - podróż do niskoemisyjnej przyszłości”
- 4) **Dariusz Szwed**, prezes Instytutu Zielonego (Warszawa), współautor publikacji pt.: „Zrównoważony rozwój Metropolii Silesia”

Moderacja: **Marek Czyż**, TVP Warszawa

Miejsce: Sala konferencyjna w Euro-Centrum budynek nr 8, ul. Ligocka 103, Katowice

Przejazd do Hotelu Diament Plaza w Gliwicach

Wtorek, 14 kwietnia 2015

7.30 Wyjazd do Bytomia

8.15 „Kiedyś miasto węgla kamiennego, dziś miasto problemów w rewirze”

Wizyta w ostatniej czynnej kopalni węgla kamiennego w mieście Bytom (Bobrek-Centrum), która jest zagrożona zamknięciem. W ciągu 25 lat zostało zamkniętych dziewięć kopalni – od tego czasu miasto Bytom walczy z gigantycznym bezrobociem oraz problemami społecznymi.

Rozmowa i dyskusja o kopalni i nieudanej transformacji w mieście z Jarosławem Grzesikiem, szefem górniczej Solidarności przy kopalni Bobrek-Centrum.

Miejsce: Kopalnia Bobrek-Centrum, ul. Konstytucji 76, Bytom

Przejazd do Piekar Śląskich

10.45 „Poprzemysłowe problemy środowiska. Projekty, rozwiązania i polsko-niemieckie kooperacje”

Wizyta i prezentacja dwóch projektów Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych (IETU, Katowice), który pracuje nad ekologiczną restrukturyzacją zdegradowanych areałów a przy tym także współpracuje z niemieckimi partnerami. Na miejscu prezentacja międzynarodowych projektów „Circular Flow Land Use Management” (CircUse) jak i „Phyto2energy”.

Rozmowa z dr Janem Skowronkiem, dyrektorem IETU, dr Anną Starzewską-Sikorską, koordynatorem projektu CircUse i Izabelą Ratman-Kłosińską, koordynatorem projektu Phyto2Energy oraz przedstawicielami Urzędu Miasta Piekary Śląskie: Sławą Umińską-Duraj - Prezydentem Miasta, Krzysztofem Turzańskim - Zastępcą Prezydenta Miasta oraz Stanisławem Jarząbkim - Naczelnikiem Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej.

*Miejsce: Piekary Śląskie
Przejazd do Gliwic*

- 13.30** Obiad w wegabarze Złoty Osioł, ul. Kłodnicka, Gliwice. Prezentacja polsko-niemieckiego projektu pt. Inicjatywa „Dziennikarze dla klimatu”, Paweł Wójcik, redaktor naczelny czasopisma „Środowisko” i członek inicjatywy publicystów EKOS.
- 14.30** Feedback i pożegnanie
- 15.30** Zakończenie wizyty studyjnej – wyjazd

Od A do J, co i dlaczego jest ważne?

Punkty programu dla orientacji

GLIWICE - miasto na prawach powiatu w południowej Polsce, na Górnym Śląsku, w województwie śląskim. Gliwice posiada około 185 tyś. mieszkańców. Miasto leży na skrzyżowaniu najważniejszych autostrad w Polsce A4 (wschód-zachód) i A1 (północ-południe). Stopa bezrobocia w Gliwicach w 2014 roku wynosi 6,6 % i tym samym należy do najniższych w regionie. W 1996 roku została utworzona Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, aby zachęcić dużych, strategicznych inwestorów. Największa podstrefa to gliwicka, gdzie pracuje 19 tyś. osób. Gliwice są również ważnym ośrodkiem naukowym, przede wszystkim w zakresie nauk technicznych powiązanych z praktyką przemysłową. Obok Politechniki Śląskiej (26 tyś studentów) w Gliwicach działa 10 instytutów naukowych.

Inwestycja NOWE GLIWICE - w 2005 r. miasto rozpoczęło rewitalizację 15 ha pokopalnianego terenu przy ul. Bojkowskiej i przystosowało go do zupełnie nowych funkcji pod nazwą NOWE

GLIWICE. Inwestycja kosztowała 24 mln euro, w tym 9,5 mln euro pozyskane z Unii Europejskiej. Dziś NOWE GLIWICE to obiekty edukacyjne i biznesowe, a stare zabudowania zostały odrestaurowane. Tu też stworzono strefę biznesu dla małych i średnich przedsiębiorców, działających w sektorze wysokich technologii.

<https://gliwice.eu/>

<https://gliwice.eu/dla-biznesu/nowe-gliwice>

Górnym Śląsk - Region transformacji

Aglomeracja Górnośląska jest to region skupiający 14 miast, gdzie mieszka ok. 2,5 miliona ludzi. Na Śląsku w XIX i XX wieku rozwinęło się górnictwo węgla kamiennego, hutnictwo, przemysł elektromaszynowy, chemiczny, mineralny. W okresie 25 lat transformacji systemowej województwo śląskie radykalnie zmieniło swoją strukturę gospodarczą. Transformacja gospodarki pociąga za sobą restrukturyzację górnictwa i przemysłów tradycyjnych. Biorąc pod uwagę liczbę miejsc pracy można stwierdzić, że region najbardziej ze wszystkich województw odczuwa przemiany gospodarcze. W całym województwie śląskim znajduje się 28 kopalń węgla kamiennego, gdzie pracuje obecnie ok. 100 tyś osób. Pewne efekty przynoszą próby zastąpienia zagłębia górniczego zagłębiem motoryzacyjnym.

https://www.slaskie.pl/wpo/wpo_2

Kopalnia Jaworzno

Zakład Górniczy Sobieski powstał w 1998 roku na bazie majątku produkcyjnego Kopalni Węgla Kamiennego Jaworzno. W 2014 roku kolejny raz zmieniono nazwę na "TAURON Wydobyć". „TAURON Wydobyć” należy do koncernu energetycznego Grupa Tauron Polska Energia SA, kontrolowanego przez Skarb Państwa. Zasobność złoża zakładu pozwala na prowadzenie działalności produkcyjnej przez okres około 50 lat.

<http://www.tauron-wydobycie.pl/spolka/zg-sobieski/charakterystyka-zakladu>

Centrum Czystych Technologii Węglowych w Zabrze

CCTW to innowacyjne laboratoria badawcze powstałe w ramach wspólnego przedsięwzięcia inwestycyjnego Głównego Instytutu Górnictwa (GIG) w Katowicach oraz Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla (IChPW) z Zabrze. Inwestycja została sfinansowana ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, w latach 2007 - 2013. Laboratoria powstały z myślą o utworzeniu w Polsce unikatowego ośrodka naukowego, który prowadziłyby prace badawczo-rozwojowe ukierunkowane na rozwój know-how dla komercjalizacji innowacyjnych Czystych Technologii Węglowych (CTW). Na infrastrukturę badawczą CCTW składają się laboratoria oraz instalacje demonstracyjne dzięki którym Centrum może realizować badania podstawowe, prace

badawczo-rozwojowe oraz demonstracyjne dotyczące perspektywicznych technologii wykorzystania węgla.

<http://www.cctw.gig.eu/>

Od 2007 roku Euro-Centrum Park Naukowo-Technologiczny koncentruje się na rozwoju technologii energooszczędnych oraz poszanowaniu energii w budynkach. Jest miejscem spotkania biznesu z nauką. Oferuje laboratoria i sprzęt badawczy, usługi szkoleniowe i doradcze, ułatwiając dostęp do wiedzy i wyników najnowszych badań z branży. Tworzy sprzyjające warunki dla lokalizacji firm zaawansowanych technologii i otoczenia biznesu. Dodatkowo Park wspiera finansowo tworzenie firm technologicznych, bada innowacyjne pomysły, a następnie angażuje się kapitałowo w nowe spółki. Na terenie Parku działa Centrum Szkoleniowe Nowoczesnych Technik Grzewczych oraz Centrum Testowania Systemów Solarnych wyposażone w stacjonarny symulator słoneczny do badania jakości urządzeń solarnych.

<http://www.euro-centrum.com.pl/park-naukowo-technologiczny>

Odnawialne Źródła Energii (OZE) w Polsce oraz nowa ustawa OZE

Według obowiązujących europejskich ustaleń Polska powinna o 15% podnieść swoją część uzyskiwania prądu z odnawialnych źródeł energii do roku 2020, natomiast do roku 2030 o 20%. Dotychczas wynosi 11%, przy czym eksperci wskazują na wysoki poziom problematycznego współspalania węgla i biomasy. Sejm 20 lutego 2015 r. uchwalił ustawę o odnawialnych źródłach energii (OZE), której celem jest rozwój wykorzystania OZE w Polsce. Tradycyjna branża energetyczna broniła się przede wszystkim przed tzw. zapisem prosumenckim, który przez 15 lat gwarantuje posiadaczom przydomowych mikroinstalacji (np. solarów) o mocy do 10 kW odkup od nich zielonej energii po cenie gwarantowanej i wyższej niż rynkowa. Zwolennicy zielonej energii mają nadzieję, że ustawa będzie ważnym impulsem w tej materii - ponieważ na koniec 2014 roku w Polsce było zaledwie 6 Gigawatt zainstalowanej mocy z źródeł odnawialnych (Niemcy 2013: 84,9 Gigawatt), przy czym zainstalowane panele fotowoltaiczne generowały zaledwie 21 MW (Niemcy 2013: 36 GW).

Instytut Energetyki Odnawialnej (IEO) w Warszawie założony został w 2001r. Jako prywatny instytut naukowy łączy prace badawczo-rozwojowe z wdrożeniami i działalnością konsultingową dla biznesu w sektorach: energia wiatrowa, energia słoneczna, biogaz, biomasa, planowanie energetyczne. IEO zrealizował i realizuje ekspertyzy na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i innych instytucji rządowych oraz projekty komercyjne dla klientów biznesowych.

<http://www.ieo.pl/>

Geresasco jest jednym z niewielu przedsiębiorstw w regionie, które działa w branży energii odnawialnej. Przedsiębiorstwo zostało założone w 1991 roku w Tarnowskich Górach, zatrudnia 25 pracowników i specjalizuje się w produkcji kolektorów słonecznych.

<http://www.geresasco.com/pl>

Energia, klimat a gdzie miejsca pracy? Przyszłość polskiej gospodarki energetycznej (na Górnym Śląsku)

W ciągu ostatnich miesięcy sytuacja w górnośląskich kopalniach węgla kamiennego zaostrzyła się. 30 kopalń węgla kamiennego stały się deficytowe, przede wszystkim na skutek od ponad trzech lat spadających cen na światowych rynkach. Obecnie w polskim górnictwie węgla kamiennego pracuje ok. 106 tyś górników, których przyszłość jest niepewna a większość z nich pracuje w kopalniach górnośląskiego zagłębia. Na skutek ostrych protestów plany restrukturyzacyjne i likwidacyjne dla czterech kontrolowanych przez polski rząd kopalń węgla kamiennego, zostały załagodzone, aczkolwiek problem nie został rozwiązany. Mimo że polski rząd uzyskał w 2014 r. ulgowe warunki dot. celów klimatycznych w ramach UE – dot. np. certyfikaty emisyjne CO₂ – Polska musi znacząco podnieść udział odnawialnych źródeł w miksie energetycznym. Jak wygląda zatem strategia dla polskiej energetyki – a jak dla zatrudnionych w polskim górnictwie węgla kamiennego na Górnym Śląsku?

Kopalnia „Bobrek-Centrum” – Bytom

Kopalnia powstała w 1881 r. z połączenia kilku kopalń i pól górniczych pod nazwą Vereinigte Karsten-Centrum. Od 1945 roku zakład funkcjonował pod nazwą Centrum, a od 2 lipca 1950 jako Dymitrow. Od 2005 roku utworzono dwuruchową Kopalnię Węgla Kamiennego "Bobrek-Centrum" z siedzibą w Bytomiu, należącej do Kompanii Węglowej (KW). Kopalnia Bobrek-Centrum jest największym pracodawcą w Bytomiu i zatrudniała w 2014 roku 3.110 pracowników. Kopalnia ta, w skutek trudnej sytuacji na rynku węgla kamiennego jest deficytowa i jedną z czterech kopalń, które w ramach planu restrukturyzacyjnego polskiego rządu przewidziana była do likwidacji. W ramach nowych planów kopalnia zostaje przejęta przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń (SRK), w późniejszym terminie możliwe jest przejęcie zakładu przez innego inwestora.

<http://www.kwsa.pl/>

Bytom – miasto na prawach powiatu, położone w południowej Polsce, na Górnym Śląsku, w województwie śląskim. Bytom zamieszkuje ok. 174 tyś. ludzi. Był ważnym ośrodkiem przemysłowym posiadał 6 kopalni węgla kamiennego, 2 elektrownie, 2 huty żelaza. Dziś z przemysłu ciężkiego w mieście została tylko kopalnia „Bobrek-Centrum”. Stopa bezrobocia wynosi w Bytomiu 21,5 proc. (2014), a w regionie - 11,7 proc. Dla Bytomia przeznaczone są specjalne środki unijne na wyciągnięcie go ze skrajnej biedy. Do wydania jest 180 mln złotych przeznaczonych na projekty społeczne i 220 mln na projekty infrastrukturalne realizowane w okresie 2014 - 2020.

<http://www.bytom.pl/>

Związek Zawodowy Solidarność Górnicza - jest największym przedstawicielem pracowniczym w przemyśle wydobywania węgla kamiennego. W ostatnich miesiącach współorganizowała protesty związane z planami rządowymi likwidacji kopalni „Bobrek-Centrum”.

<http://www.solidarnoscgornicza.org.pl/>

Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych IETU w Katowicach

IETU jest placówką naukowo-badawczą nadzorowaną przez Ministra Środowiska. Powstał w 1972 roku jako katowicki oddział Instytutu Ochrony Środowiska i uzyskał status Centrum Ochrony Środowiska. W 1992 roku przekształcony został w samodzielną jednostkę. Celem działalności naukowo-badawczej IETU jest tworzenie naukowych podstaw dla realizacji działań na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju środowiska terenów uprzemysłowionych oraz zurbanizowanych. IETU stanowi zaplecze naukowo-badawcze Ministra Środowiska. Aglomeracja Górnośląska należy do najbardziej zdegradowanych regionów Polski.

<http://www.ietu.katowice.pl/>

Circular Flow Land Use Management (CircUse) - głównym celem projektu IETU jest wzmocnienie systemów zarządzania terenami poprzemysłowymi przez zastosowanie metody wielokrotnego wykorzystywania terenów w miastach. Partnerem projektu jest m. in.: Deutsches Institut für Urbanistik GmbH, Berlin.

<http://www.circuse.eu/index.php?s=1>

Phyto2energy - głównym celem projektu IETU jest uprawa roślin na cele energetyczne na terenach zdegradowanych. Partnerem projektu jest m.in. Helmholtz Zentrum München, German Research Center for Environmental Health (GmbH)

<http://www.phyto2energy.eu/>

Inicjatywa EKOS - konkurs "Dziennikarze dla Klimatu"

Organizatorem Ogólnopolskiego konkursu "Dziennikarze dla Klimatu" jest Klub Publicystów Ochrony Środowiska EKOS. Podstawowym celem konkursu jest popularyzacja działań na rzecz ochrony klimatu. Partnerem Konkursu jest Deutsche Bundesstiftung Umwelt (Niemiecka Fundacja Federalna Środowisko).

www.ekos.org.pl

<http://www.dziennikarzedlaklimatu.pl/news-2/109-final-ii-edycji>

Informacje dla uczestników

Kto może wziąć udział?

Wizyta studyjna skierowana jest do dziennikarzy i dziennikarek w Niemczech i Polsce, działających w obszarze polityki energetycznej i klimatycznej, węgla oraz transformacji gospodarczej.

W jaki sposób mogę zgłosić swój udział?

Liczba miejsc jest ograniczona do 20. Prosimy więc o możliwie szybkie zgłoszenia poprzez wypełnienie formularza znajdującego się pod linkiem:

<http://www.cleanenergywire.org/workshops/german-polish-media-programme-focuses-role-coal-energy-system>

Wiążący wybór uczestników nastąpi do 19 marca 2015 r. Poinformujemy Państwa drogą mailową.

Ile wynosi opłata za uczestnictwo?

Udział jest bezpłatny. Wszelkie koszty związane z transportem, zakwaterowaniem i wyżywieniem w trakcie wizyty pokrywa CLEW. Zapewniamy również transport autokarem z Berlina do Gliwic i z powrotem.

Przybycie z Niemiec: Prosimy zorganizować we własnym zakresie przybycie do miejsca wyjazdu autokaru (Berlin-Alexanderplatz, przed hotelem Hotel Park Inn).

Przybycie z Polski: Prosimy zorganizować przyjazd do Gliwic i powrót we własnym zakresie.

W jakim języku prowadzone będą dyskusje?

W trakcie obu wizyt będziemy się porozumiewać po polsku i niemiecku. Na każdym etapie podróży do Państwa dyspozycji będą tłumacze symultaniczni.

Osoby do kontaktu:

W razie pytań jesteśmy do Państwa dyspozycji.

W Niemczech:

Eva Freundorfer, Tel. + 49 30 2844-90217 o. + 49 151 64 42 83 31,
eva.freundorfer@cleanenergywire.org

W Polsce:

Katarzyna Opielka, Tel. +48 722 092 605

Jan Opielka, Tel. +48 660 431 670
info@communication-opielka.com